

MISSATGE DEL SANT PARE FRANCESC
PER AL DIA INTERNACIONAL DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT
3 de desembre de 2022

Benvolguts germans i germanes,

Tots nosaltres, com diria l'apòstol Pau, portem un tresor de la vida en gerres de terrissa (cf. 2Co 4,7), i el Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat ens convida a comprendre que la nostra fragilitat no ofusca de cap manera la resplendor de l'«Evangeli del Crist gloriós», més aviat revela «que aquest poder incomparable ve de Déu, i no pas de nosaltres» (2Co 4,4.7). A cadascú, sense mèrits ni distincions, se'ns ha donat l'evangeli íntegre i, amb ell, la joiosa missió d'anunciar-lo. «Tots som cridats a oferir als altres el testimoniatge explícit de l'amor salvífic del Senyor, que més enllà de les nostres imperfeccions ens ofereix la seva proximitat, la seva Paraula, la seva força i dona un sentit a la nostra vida» (Exhort. Ap. *Evangelii gaudium*, 121). Per això, comunicar l'evangeli no és una feina reservada només a alguns, sinó que és una necessitat imprescindible de qualsevol persona que hagi experimentat l'encontre i l'amistat amb Jesús.¹

La confiança en el Senyor, l'experiència de la seva tendresa, el consol de la seva companyia no són privilegis reservats a uns pocs, ni prerrogatives dels qui han rebut una formació curosa i prolongada. Al contrari, la seva misericòrdia es deixa conèixer i trobar de manera molt particular als qui no es fien d'ells mateixos i senten la necessitat d'abandonar-se en el Senyor i de compartir amb els germans. Es tracta d'una saviesa que creix a mesura que augmenta la consciència del límit d'un mateix, i que permet valorar encara més la decisió d'amor de l'Omnipotent d'abaixar-se cap a la nostra debilitat. És una consciència que ens allibera de la tristesa de la queixa —fins i tot quan n'hi ha motius— i permet el cor d'obrir-se a la lloança. L'alegria que omple el rostre dels qui troben Jesús i li confien la seva existència no és una il·lusió o fruit de la ingenuïtat, sinó la irrupció de la força de la seva Resurrecció en una vida marcada per la fragilitat.

Es tracta d'un autèntic magisteri de la fragilitat que, si fos escoltat, faria les nostres societats més humanes i fraternals, i induiria cadascun de nosaltres a comprendre que la felicitat és un pa que no es menja privadament. Com ens ajudaria la consciència de necessitar-nos els uns als altres per a tenir relacions menys hostils amb els qui són al nostre costat! I com ens impulsaria a cercar solucions per als conflictes sense sentit que estem vivint la constatació que tampoc els pobles se salven sols!

Avui volem recordar el sofriment de totes les dones i de tots els homes amb discapacitat que viuen en situacions de guerra, o d'aquells que estan suportant una discapacitat a causa dels enfrontaments. Quantes persones —a Ucraïna i als altres escenaris de guerra— resten confinades en els llocs on es combat i no tenen la possibilitat de fugir? Cal brindar-los una atenció especial i facilitar-los l'accés als ajuts humanitaris per tots els mitjans.

El magisteri de la fragilitat és un carisma amb el qual vosaltres —germanes i germans amb discapacitat— podeu enriquir l'Església. La vostra presència «pot ajudar a transformar les realitats en les quals vivim, fent-les més humanes i acollidores. Sense vulnerabilitat, sense límits, sense obstacles per superar, no hi hauria veritable

¹ Cf. Missatge per al Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat, 20 de novembre de 2021.

humanitat».² Per això m'alegra que el camí sinodal estigui sent una ocasió propícia per tal que també s'escolti finalment la vostra veu, i que el ressò d'aquella participació hagi arribat al document preparatori per a l'etapa continental del Sínode, en el qual s'afirma: «Nombroses síntesis assenyalen la manca d'estructures i formes adequades per a acompanyar les persones amb discapacitat i reclamen noves maneres per acollir les seves aportacions i promoure la seva participació. Malgrat els seus ensenyaments, l'Església corre el risc d'imitar la manera com la societat deixa de banda aquestes persones. Les formes de discriminació enumerades —la manca d'escolta, la violació del dret a escollir on i amb qui han de viure, la negació dels sagraments, l'acusació de bruixeria, els abusos— i altres, descriuen la cultura del rebuig en relació amb les persones amb discapacitat. No sorgeixen per casualitat, sinó que tenen en comú la mateixa arrel: la idea que la vida de les persones amb discapacitat valgui menys que la dels altres.»³

El Sínode, amb la seva invitació a caminar junts i a escoltar-nos mútuament, ens ajuda sobretot a comprendre com a l'Església —també en allò que es refereix a la discapacitat— no hi ha un nosaltres i un ells, sinó un únic nosaltres, amb Jesucrist al centre, on cadascú porta els seus dons i les seves limitacions. Aquesta consciència, fonamentada en el fet que tots som part de la mateixa humanitat vulnerable assumida i santificada per Crist, elimina qualsevol distinció arbitrària i obre les portes a la participació de cada batejat en la vida de l'Església. Però encara més, allí on el Sínode ha estat veritablement inclusiu, ha permès derruir prejudicis arrelats. Són, en efecte, l'encontre i la fraternitat els qui abaten els murs de la incomprensió i vencen la discriminació; per això espero que cada comunitat cristiana s'obri a la presència de germanes i germans amb discapacitat assegurant-los sempre l'acollença i la inclusió plena.

Que es tracti d'una condició que, pel que fa a nosaltres, no a ells, es descobreix quan la discapacitat, de manera temporal o pel natural procés d'envelliment, ens afecta a nosaltres mateixos o a algun dels nostres éssers estimats. En aquesta situació comencem a mirar la realitat amb ulls nous, i ens adonem de la necessitat de derruir també aquelles barreres que abans semblaven insignificants. Però tot això no malmet la certesa que qualsevol condició de discapacitat —temporal, adquirida o permanent— no modifica de cap manera la nostra naturalesa de fills de l'únic Pare ni altera la nostra dignitat. El Senyor ens estima a tots amb el mateix amor tendre, paternal i incondicional.

Estimats germans i germanes, us agraeixo les iniciatives amb què animeu aquest Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat, a les quals acompanyo amb la meva pregària. Us beneixo a tots vosaltres de cor i us demano, si us plau, que pregueu per mi.

Francesc

Roma, Sant Joan del Laterà, 3 de desembre de 2022

² L'Església és la nostra casa. Document de síntesi de la consulta sinodal especial a les persones amb discapacitat, Dicasteri per als Laics, la Família i la Vida, n. 2. Cf. lloc web del Dicasteri LFV.

³ Document de treball per a l'etapa continental del Sínode sobre la sinodalitat, 36.